

NÄR FLÄSKET KOSTADE FYRA KRONOR PUNDET

Slaktmästare i Högsby berättar

Slaktmästaren C. W. Blomkvist i Horseberg är känd och välkänd både i Högsby socken och den angränsande bygden inte minst i Oskarshamn. Han fyllde 85 år den 2 mars och det var egentligen meningen att vi skulle ha haft en pratstund med honom i direkt anslutning till födelsedagen. Men det kom hinder emellan, bl a var Blomkvist sängliggande och vädret allt annat än trevligt.

Bättre sent än aldrig heter det och alltså marscherade vi dit upp häromdagen. Det är en dryg bit att gå, men det var vårligt i luften, solen sken och trastarna inne i storskogen sjöng för fulla register.

Den gamle slaktmästaren tar igen sig ett tag så här på eftermiddagen. Ögonen har blivit klena, så han ser inte att läsa längre, och bena börjar på att vilja strejka - annans är det inget fel med honom. Huvudet är redigt och klart, han hör bra och kan berätta.

Blomkvist är född i Fliseryd, där fadern var mjölnare mot slutet av 1860-talet.

- "Det var ett obe beskrivligt elände", säger han. Folk kom och sopade bingarna i kvarnen in i minsta skrymsle, för att få fatt på varenda mjölkorn. De plockade köttben och bad far mala dem, så de kunde få något som påminde om mat. När sen "ryssmattorna" kom, blev det bättre.

- Jag var 16 år när jag slog mej på att bli slaktare. Köttet bar jag själv omkring i korgar till kunderna och så småningom fick jag en fast kundkrets, som alltid brukade handla av mej. I Högsby var det bl a prästerskapet, alltifrån prosten Löfgren till prosten Laurin, hotellen uppe i samhället, m fl. Och så växte rörelsen ut undan för undan. När jag började min försäljning bodde jag i Massemåla. Köttet kostade då 4 skilling "marken" för bringa och fem för stek - efter nutida räknasätt 18 - 20 öre kilot - och fläsket betingade 3:50 á 4 kr. pundet. Ett pund var lika med ca 8 ½ kilo.

Jag hade i många år affärer på Oskarshamn och sålde till Åkerlunds, Stahres m fl. Då fick jag leja häst och karl för transporter. Dom tog två dagar och det kostade i lega för hela ekipaget, med körkarl och allt, tre riksdaler turen.

Jag köpte upp kreatur och slaktade. Kossorna var inte så dyra, förstås. Jag har varit med om att köpa kor för 50 riksdaler. De var i alla fall vid rätt så skapligt hull.

- Allt grovarbete betalades ju dåligt, då för tiden. Jag var i sex somrar pressmakare vid Ragnhildsborgs tegelbruk uppe vid Södertälje. Där var arbetstiden från sex på morgonen till sex på kvällen och daglönen 2:50. Vilket ansågs vara högt. Hugglönen för en "storfamn" var ju bara en riksdaler. Ett par rediga stövlar kunde köpas för 7 kr. paret och ett par dito skor för en femma. En riktigt fin kostym kostade 25 riksdaler.

-Nej svarar Blomkvist, det slapp jag. inte en enda gång under alla år kom jag i något krakel och det berodde kanske på jag aldrig sökte bråk, utan i stället talade förstånd med bråkstakarna om det blev nödvändigt.

- Och nu i vår har jag bott här i 48 år. Affärerna slutade jag med för tio år sedan ungefär.